

UCHWAŁA NR XXXVII/402/2020
RADY MIASTA NOWEGO SĄCZA
z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021-2026 w Mieście Nowy Sącz”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r., o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 920) w zw. z art. 35 a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r., o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 426 z późn. zm.) na wniosek Prezydenta Miasta Nowego Sącza, Rada Miasta Nowego Sącza uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021-2026 w Mieście Nowy Sącz” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Nowego Sącza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
(-) *Iwona Mularczyk*

Załącznik Nr 1
do UCHWAŁY NR XXXVII/402/2020
RADY MIASTA NOWEGO SĄCZA
z dnia 24 listopada 2020 r.

**Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób
z Niepełnosprawnościami na lata 2021-2026
w Mieście Nowy Sącz**

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Charakterystyka miasta Nowego Sącza	4
3. Sytuacja demograficzna	5
3.1. Ludność Nowego Sącza.....	5
3.2. Charakterystyka osób z niepełnosprawnościami.....	6
4. Dotychczasowe działania samorządu Miasta Nowego Sącza na rzecz osób z niepełnosprawnościami	9
4.1. Edukacja.....	9
4.2. Praca.....	10
4.3. Zabezpieczenie społeczne, zdrowie.....	12
4.4. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej ze środków PFRON.....	13
5. Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2026 w Mieście Nowy Sącz	16
5.1. Cel strategiczny.....	16
5.2. Cel szczegółowy I - doskonalenie systemu wsparcia osobom z niepełnosprawnościami.....	16
5.3. Cel szczegółowy II - wyrównywanie szans w zakresie edukacji osób z niepełnosprawnościami.....	16
5.4. Cel szczegółowy III - aktywizacja osób z niepełnosprawnościami poprzez rehabilitację zawodową.....	17
5.5. Cel szczegółowy IV - zwiększanie udziału osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym.....	18
5.6. Cel szczegółowy V - wspieranie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin poprzez system pomocy społecznej.....	18
6. Monitoring programu	19
7. Podsumowanie	20

1. WSTĘP

„Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021-2026 w Mieście Nowy Sącz” jest dokumentem służącym realizacji polityki społecznej wobec osób z niepełnosprawnościami. Ma za zadanie wspierać, umacniać prawa osób z niepełnosprawnościami do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz przyczynić się do stwarzania godnych warunków umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym.

Podstawę prawną do opracowania powiatowego programu stanowią zapisy art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 426 z późn. zm.).

Powiatowy program opracowany został w oparciu o postanowienia Konstytucji RP uchwalonej 2 kwietnia 1997 r., (Dz. U. nr 78, poz. 483) oraz Uchwałę Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r., zatytułowaną „Karta Praw Osób Niepełnosprawnych” (M.P. 1997 nr 50, poz. 475).

Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami mają charakter interdyscyplinarny i dotyczą zadań z zakresu pomocy społecznej, ochrony zdrowia, oświaty, przeciwdziałania bezrobociu, infrastruktury, transportu i inne, które określone są w ustawach szczegółowych.

„Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021-2026 w Mieście Nowy Sącz” jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Nowego Sącza na lata 2020-2022 w zakresie kierunków podejmowanych działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

2. Charakterystyka Miasta Nowego Sącza

Informacje ogólne

Nowy Sącz to miasto na prawach powiatu w województwie małopolskim, siedziba ziemskiego powiatu nowosądeckiego. Stanowi trzecie pod względem liczby mieszkańców i powierzchni miasto w województwie małopolskim. Jedno z najstarszych miast w Małopolsce - lokowane 8 listopada 1292 roku. Był miastem królewskim Korony Królestwa Polskiego.

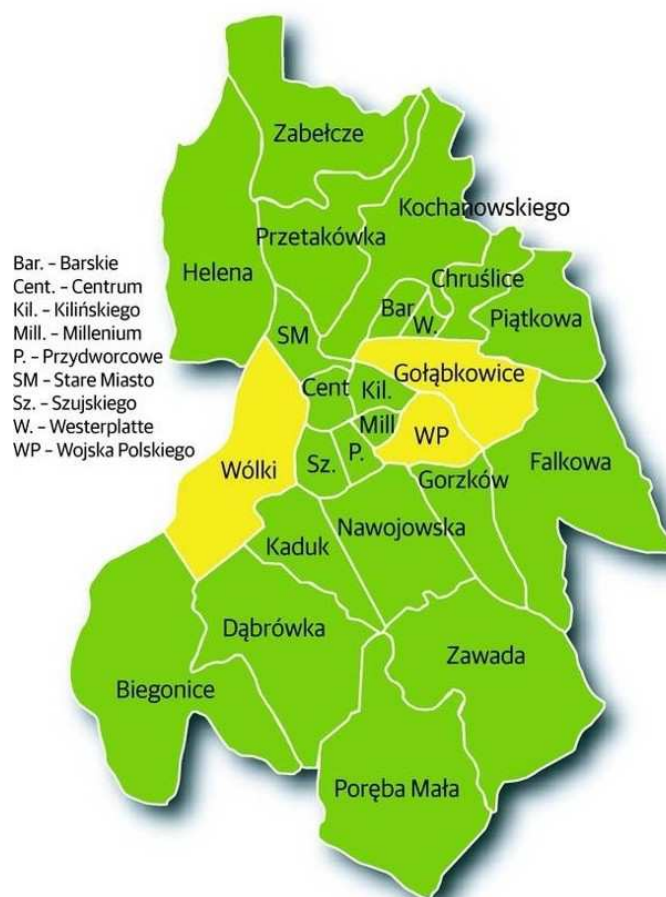
Województwo małopolskie

Położenie i powierzchnia Nowego Sącza

Nowy Sącz, położony w Kotlinie Sądeckiej, w paśmie Beskidu Sądeckiego to główny ośrodek miejski, administracyjny, kulturalny, edukacyjny i gospodarczy subregionu sądeckiego w południowo-wschodniej Małopolsce. Powierzchnia miasta, ok. 58 km², stanowi 0,4 % powierzchni województwa małopolskiego. Dla mieszkańców powiatu nowosądeckiego, a także części powiatów limanowskiego i gorlickiego, jest centrum usług publicznych z zakresu administracji samorządowej, rządowej, sądowniczej, skarbowej, a także oświaty, ochrony zdrowia, kultury i sportu. Jest głównym ośrodkiem zatrudnienia oraz przedsiębiorczości, zwłaszcza w obszarze usług i handlu.

Nowy Sącz położony jest w widłach rzek Dunajca i Kamienicy, na zróżnicowanej wysokości od 272 n.p.m. (Wielopole) do ok. 475 n.p.m. (wzgórze Majdan). Najstarsza część miasta leży na płaskim wyniesieniu pomiędzy korytami obu rzek, które posiada naturalne walory obronne, co zadecydowało o lokowaniu miasta przez króla Wacława II właśnie w tym miejscu. Przed reformą administracyjną w 1998 r. stolica województwa nowosądeckiego. W latach 1973-1977 miasto było siedzibą gminy wiejskiej Nowy Sącz. Powierzchnia Nowego Sącza to 57,58 km.

3. Sytuacja demograficzna

3.1. Ludność Nowego Sącza

Liczba zameldowanych na pobyt stały mieszkańców Miasta Nowego Sącza wg stanu na koniec 2019 r. wynosiła 80 561 osób, w tym 42 242 kobiet (52,43%). Biorąc pod uwagę okres od 2012 roku populacja mieszkańców sukcesywnie maleje, porównując dane na przestrzeni 8 lat liczba mieszkańców zmalała o 2 712 osoby.

Liczba osób zameldowanych na pobyt stały w Nowym Sączu w podziale na płeć i wiek wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	1285	1190	2475
3	465	436	901
4-5	804	756	1560
6	420	416	833
7	454	400	854
8-12	2252	2201	4453
13-15	1217	1172	2389
16-17	798	715	1513
18	376	385	761
19-65	24926	0	24926
19-60	0	23177	23177
>65	5322	0	5322
>60	0	11397	11397
ogółem	38319	42242	80561

Liczba osób w rejestrze mieszkańców

stan na 31 XII	zameldowanych na pobyt stały
2012	83273
2013	82877
2014	82686
2015	82225
2016	81904
2017	81545
2018	81045
2019	80561

3.2. Charakterystyka osób z niepełnosprawnościami zamieszkałych w Nowym Sączu

Zjawisko niepełnosprawności definiowane jest w Polsce w różnoraki sposób. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych definiuje niepełnosprawność jako *trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.*

Jednak zapisy Ustawy dotyczą jedynie tych osób z niepełnosprawnościami, które posiadają jedno z niżej wymienionych orzeczeń:

- o zakwalifikowaniu przez wojewódzkie, powiatowe lub miejskie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności do jednego z trzech stopni niepełnosprawności - *znacznego, umiarkowanego lub lekkiego*,
- o zaliczeniu do I, II lub III grupy inwalidów lub o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie orzeczeń wydanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- na równi z tymi orzeczeniami są uznawane orzeczenia resortowe (MSWiA, KRUS) wydane przed 1 stycznia 1997r.
- o niepełnosprawności, w przypadku dzieci i młodzieży do 16 roku życia.

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku, w Nowym Sączu mieszkało 11,4 tys. Osób z niepełnosprawnościami, tj. 2,9 % wszystkich osób z niepełnosprawnościami w województwie małopolskim (dla porównania w Krakowie było ich 107,5 tys., a w Tarnowie 16,9 tys.). Ponad 80 % z nich (9,2 tys.) to osoby niepełnosprawne prawnie. Według płci większość, bo 56,8 % ogółu niepełnosprawnych w Nowym Sączu stanowiły kobiety (w województwie 55,1 %, w Krakowie 58,1 %, w Tarnowie 56,1 %). Wśród niepełnosprawnych z orzeczeniem prawnym zdecydowaną większość (ponad 97 %) stanowiły osoby dorosłe (w wieku 16 lat i więcej), których było 8,9 tys., a niemal 3 % - dzieci (w wieku 0-15 lat), których odnotowano 0,3 tys. Osób dorosłych z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności było 3,5 tys., o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności - 3,2 tys., a o stopniu lekkim - 2,0 tys. Ponadto niecałe 0,3 tys. osób miało nieustalony stopień niepełnosprawności. Spośród 2,2 tys. osób z niepełnosprawnościami tylko biologicznie najwięcej, 76,2%, odczuwało ograniczenie sprawności w stopniu umiarkowanym.

Liczba wydanych w 2019 r., przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Sączu orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wyniosła 1.408.

Symbole	Stopień niepełnosprawności			Wiek				Płeć		Zatrudnienie	
	znaczny	umiarkowany	lekki	16-25	26-40	41-60	60 i więcej	K	M	Tak	Nie
01-U	13	6	0	14	4	0	1	8	13	0	19
02-P	26	102	39	18	44	72	33	75	92	21	146
03-L	7	3	13	3	1	9	10	10	13	5	18
04-O	9	8	5	1	6	6	9	15	7	7	15
05-R	45	277	141	10	29	177	247	289	174	150	313
06-E	0	1	5	3	1	2	0	2	4	0	6
07-S	59	153	58	4	12	67	187	124	146	62	208
08-T	24	43	4	7	5	28	31	31	40	15	56
09-M	32	61	13	3	6	46	51	83	23	34	72
10-N	69	76	21	6	18	57	85	69	97	29	137

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI NA LATA 2021 - 2026 W MIEŚCIE NOWY SĄCZ

Symbole	Stopień niepełnosprawności			Wiek				Płeć		Zatrudnienie	
	znaczny	umiarkowany	lekki	16-25	26-40	41-60	60 i więcej	K	M	Tak	Nie
11-I	17	42	27	15	13	29	29	48	38	29	57
12-C	5	4	0	6	3	0	0	0	9	0	9
Razem	306	776	326	90	142	493	683	753	655	352	1056

Liczba wydanych w 2019 r. przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności orzeczeń o niepełnosprawności do lat 16 wyniosła 153.

Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba orzeczeń	Wiek			Płeć	
		0-3 lat	od 4 -7 lat	od 8 - 16 lat	K	M
01-U	2	0	0	2	1	1
02-P	6	0	2	4	0	6
03-L	9	3	4	2	6	3
04-O	4	1	1	2	2	2
05-R	18	7	5	6	8	10
06-E	2	0	0	2	1	1
07-S	37	13	9	15	11	26
08-T	3	2	1	0	0	3
09-M	2	0	0	2	1	1
10-N	19	3	5	11	9	10
11-I	22	9	7	6	10	12
12-C	29	7	11	11	5	24
Razem	153	45	45	63	54	99

Objaśnienia:

01-U – upośledzenie umysłowe

02-P – choroby psychiczne

03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu

04-O – choroby narządu wzroku

05-R – upośledzenie narządu ruchu

06-E – epilepsja

07-S – choroby układu oddechowego i krążenia

08-T – choroby układu pokarmowego

09-M – choroby układu moczowo-płciowego

10-N – choroby neurologiczne

11-1 – inne, w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego

12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe

4. Dotychczasowe działania samorządu Miasta Nowego Sącza podejmowane na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

4.1. Edukacja

W ramach Systemu Informacji Oświatowej w roku szkolnym 2018/2019 w Nowym Sączu korzystało łącznie 16.872 dzieci i młodzieży, w 40 szkołach i placówkach oraz w 3 internatach:

- w przedszkolach: 1.431 dzieci,
- w szkołach różnego szczebla: 15.441 uczniów.

Oprócz oddziałów ogólnodostępnych w różnych typach szkół funkcjonują także oddziały przeznaczone dla uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy realizuje również zadania w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Łącznie opieką i wsparciem w roku szkolnym 2018/2019 było 208 dzieci (z powiatu - 180, z gminy 28).

Poniżej tabela z danymi z Systemu Informacji Oświatowej, o dzieciach zakwalifikowanych do oddziałów specjalnych i integracyjnych z uwzględnieniem ilości uczniów z niepełnosprawnościami oraz rodzajów ich niepełnosprawności.

Typ szkoły / Niepełnosprawności	Z niepełnosprawnościami sprzężonymi	Niestyszący	Slaboslyszący	Niewidomi	Slabowidzjący	Z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją	Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym	Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znaczonym	Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim	Z autyzmem w tym z zespołem Aspergera	Zagrożeni nieostosowaniem społecznym	Orzeczenia
Przedszkola	7	0	1	0	1	3	3	2	0	0	8	0	25
Szkoły podstawowe	82	1	10	0	8	36	68	81	11	0	18	4	319
Branżowe szkoły I stopnia	13	0	1	0	0	0	54	0	0	0	1	0	69
Liceum ogólnokształcące	7	0	2	1	3	12	6	5	0	0	0	1	37
Technika	0		1		1	1	0	0			0		3
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	23	0	0	0	0	0	0	46	7	0	0	0	76
SOSW - bez szkoły	0	0	0	0	0	0	0	0	0	46	0	0	46
Podsumowanie:	132	1	15	1	13	52	131	134	18	46	27	5	575

W jedenastu miejskich przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych, w roku 2019, zostało zorganizowanych 81 oddziałów specjalnych i integracyjnych, dla 846 uczniów. Oddziały specjalne zorganizowano w Zespole Przedszkoli - 2 oddziały, 10 uczniów w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym (oddziały Szkoły Podstawowej nr 5 i G-7) - 24 oddziały, 122 uczniów w SP nr 6 - 4 oddziały, 14 uczniów w ZS nr 5 - Specjalnych (oddziały Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy oraz oddziały Branżowej Szkoły I Stopnia) - 17 oddziałów, 98 uczniów.

Oddziały integracyjne zorganizowano w następujących jednostkach w MP nr 4 z Oddz. Integr. 2 oddziały, 40 dzieci w MP nr 14 z Oddz. Integr. 1 oddział, 20 dzieci w SP nr 8 z Oddz. Integr. 9 oddziałów, 151 uczniów w SP nr 16 z Oddz. Integr. 3 oddziały, 54 uczniów w SP nr 20 z Oddz. Integr. 8 oddziałów, 140 uczniów w SP nr 21 z Oddz. Integr. 6 oddziałów, 101 uczniów; - w Zespole Szkół nr 2 im. Sybiraków (oddziały integracyjne w IX LO): 5 oddziałów, 96 uczniów.

Szczególną rolę w procesie wspierania dzieci, młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i ich rodziny odgrywają poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym specjalistyczne. Odgrywają one bardzo ważną rolę w procesie prewencji i wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

Zadania związane z edukacją dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz ich rehabilitacją realizował przede wszystkim Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Nowym Sączu, który jest w pełni wyposażony w odpowiedni sprzęt i pomoce dydaktyczne oraz wysoko wykwalifikowaną kadrę specjalistyczną.

Na terenie miasta funkcjonuje również niepubliczny Specjalny Ośrodek Wychowawczo-Opiekuńczy Zgromadzenia Sióstr Felicjanek, w którym opiekę znajdują niepełnosprawni chłopcy, wszyscy upośledzeni w stopniu umiarkowanym lub znacznym, pochodzących przeważnie z ościennych gmin, pobierających naukę w szkołach specjalnych na terenie miasta.

4.2. Praca

Według stanu na dzień 31.12.2019 r., w ewidencji Sądeckiego Urzędu Pracy zarejestrowane były łącznie 154 osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, z czego 129 posiadało status osoby bezrobotnej, a pozostałe 25 status poszukującej pracy.

W obu tych grupach przeważający udział stanowili mężczyźni - w przypadku osób z niepełnosprawnościami posiadających status bezrobotnego wynosił on 59,7 %, natomiast wśród poszukujących pracy 68 %.

W trakcie 2019 r., w Sądeckim Urzędzie Pracy zarejestrowano (tzw. napływ) ogółem 278 osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, z czego 246 jako osoby bezrobotne i 32 jako osoby poszukujące pracy. W tym samym okresie z ewidencji wyrejestrowano (tzw. odpływ) łącznie 270 osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, z czego 236 posiadających status bezrobotnego oraz 34 osoby o statusie poszukującego pracy.

Według stanu na dzień 31.12.2019 r., osób zarejestrowanych, jako bezrobotne 90 osób posiadało orzeczoną lekki stopień niepełnosprawności (69,8 %), 38 osób posiadających stopień umiarkowany (29,4 %) oraz 1 osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności (0,8 %).

Ze względu na rodzaj schorzenia najliczniejszą grupę stanowiły osoby z upośledzeniem narządu ruchu - 47 osób (36,4 %) oraz z chorobami psychicznymi - 26 osób (20,2 %).

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób bezrobotnych	Liczba osób poszukujących pracy
Upośledzenie umysłowe	1	1
Choroby psychiczne	26	5
Zaburzenie głosu, mowy i choroby słuchu	4	0
Choroby narządu wzroku	3	1
Upośledzenia narządu ruchu	47	3
Epilepsja	5	1
Choroby układu oddechowego i krążenia	13	3
Choroby układu pokarmowego	2	0
Choroby układu moczowo-płciowego	4	2
Choroby neurologiczne	13	4
Inne	8	1
Nieustalony	3	4
Razem	129	25

W 2019 roku 237 osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności zostało objętych usługą poradnictwa zawodowego, świadczoną w formie indywidualnych i grupowych porad zawodowych oraz indywidualnych i grupowych informacji zawodowych.

Z tytułu podjęcia pracy z ewidencji SUP wyłączono 78 osób posiadających orzeczoną stopniem niepełnosprawności. Spośród tej liczby 25 osób zostało zatrudnionych za pośrednictwem urzędu: 5 podjęć pracy miało charakter subsydiowany, 19 dotyczyło pracy niesubsydiowanej, a 1 oferta finansowana była ze środków PFRON, skierowano do odbycia stażu 11 osób bezrobotnych z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.

Realizacja programów promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej za 2019 r.

Lp.	Wyszczególnienie	PFRON		Fundusz Pracy		Projekty EFS		Ogółem	
		Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Szkolenia	0	-	2	7 370,62	-	-	2	7 370,62
2.	Prace społecznie użyteczne	0	-	0	-	-	-	0	-
3.	Prace interwencyjne	0	-	0	-	2	10 455,71	2	10 455,71
4.	Staże	0	-	0	-	11	78 287,54	11	78 287,54
5.	Środki na podjęcie dział. gospodarczej	0	-	0	-	0	-	0	-
6.	Refundacja k-tów wyposażenia stanowiska pracy	0	-	0	-	3	60 000,00	3	60 000,00

Lp.	Wyszczególnienie	PFRON		Fundusz Pracy		Projekty EFS		Ogółem	
		Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
7.	Roboty publiczne	0	-	0	-	0	-	0	-
Razem		0	-	2	7 370,62	16	148 743,25	18	156 113,87

4.3. Zabezpieczenie społeczne, Zdrowie

W 2019 roku problem niepełnosprawności wskazało 796 rodzin, objętych wsparciem przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w których znajduje się 1417 osób w tym z orzeczeniami o niepełnosprawności 1039 osób z niepełnosprawnościami. Zostały im udzielone następujące formy pomocy finansowej:

- 304 osoby pobierały zasiłki stałe,
- 186 osoby pobierały zasiłki okresowe z tyt. niepełnosprawności,
- 237 osoby objęte pomocą w formie usług opiekuńczych (w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi) - posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności.

Podstawowymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto - 323 osoby, u których zrealizowano 131 945 godzin usług. W zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy (ŚDS), którego celem jest utrzymanie osób chorych psychicznie i niepełnosprawnych intelektualnie w ich naturalnym środowisku i przeciwdziałanie instytucjonalizacji uczestniczyło 68 osób niepełnosprawnych.

W 2019 roku do Domów Pomocy Społecznej zostało skierowanych przez MOPS Nowy Sącz 49 osób, łącznie przyjęto 66 osób z niepełnosprawnościami:

- do Domu Pomocy Społecznej dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi oraz Przewlekłe Psychiczenie Chorych ul. Nawojowska 159 /dla kobiet i mężczyzn/ przyjęto 22 osoby, w tym 15 mieszkańców Nowego Sącza,
- do Domu Pomocy Społecznej dla Kobiet z Zaburzeniami Psychicznymi ul. Nawojowska Nr 155 przyjęto 22 mieszkańców, w tym 15 mieszkańców Nowego Sącza,
- do Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku przy ul. Emilii Plater 20. Przyjęto 22 osoby, w tym 19 mieszkańców Nowego Sącza.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi wspierająca działania na rzecz wzmacniania bądź odzyskiwania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie

Lp.	Zadanie - dotacje	Kwota dofinansowania	Liczba osób
1.	Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo i Umysłowo „Nadzieja” - zapewnienie kompleksowej rehabilitacji poprzez uczestnictwo w zajęciach w świetlicy terapeutycznej o charakterze integracyjnym.	40 000,-	20 dzieci m-cznie

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI NA LATA 2021 - 2026 W MIEŚCIE NOWY SĄCZ

Lp.	Zadanie - dotacje	Kwota dofinansowania	Liczba osób
2.	Fundacja Pomocy Osobom z Autyzmem „MADA” - prowadzenie programów terapeutycznych mających na celu poprawę funkcjonowania w zakresie kompetencji komunikacyjnej i społecznej u dzieci z autyzmem lub zaburzeniami rozwoju.	8 000,-	14 rodzin
3.	Koło Przyjaciół Dzieci Chorych na cukrzycę przy OM TPD - wspieranie działań mających na celu aktywizację i integrację społeczną osób chorych i niepełnosprawnych poprzez zapewnienie dzieciom chorym na cukrzycę działań mających na celu poprawę stanu zdrowia psychicznego i fizycznego.	2 000,-	12 dzieci
4.	Stowarzyszenie „Przyjaciele Serca i Życia” - uczestnictwo w zajęciach z gimnastyki ogólnoustrojowej.	3 500,-	30 osób m-cznie
5.	Nowosądeckie Stowarzyszenie Amazonek im. Heleny Włodarczyk - uczestnictwo w kompleksowej rehabilitacji kobiet po operacji raka piersi.	10 000,-	30 osób m-cznie
6.	Fundacja Pomocy Osobom z Autyzmem „MADA” - organizacja akcji społecznej w tym wydarzenia lokalnego z wykorzystaniem reklamy na zewnątrz i wewnątrz autobusu miejskiego tzw.: „niebieski autobus” w celu zwiększenia oddziaływań związanych z popularyzacją problematyki autyzmu oraz poprawy wizerunku społecznego osób z autyzmem w środowisku lokalnym.	8 000,-	
7.	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Nowym Sączu - zapewnienie edukacji i promocji zdrowego stylu życia, aktywizację i integrację społeczną osób chorych, starszych i z niepełnosprawnościami, możliwość uczestniczenia w zajęciach poprawiających funkcjonowanie w tym psychiczne i fizyczne.	3 000,-	50 osób m-cznie
8.	Polski Związek Niewidomych - uczestnictwo w zajęciach w ramach rehabilitacji grupowej i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami z wadą wzroku.	6 000,-	57 osób
9.	Stowarzyszenie „Beskidzkie Więzi” - zajęcia i spotkanie integracyjne celu rozwinięcie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania.	3 000,-	286 osób
10.	Stowarzyszenie Sąddecki Uniwersytet Trzeciego Wieku - zajęcia profilaktyczne poprawiające sprawność ruchową.	3 000,-	66 osób
	Razem	86 500,-	X

4.4. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej ze środków PFRON

Podjęte są działania zmierzające do ograniczania skutków niepełnosprawności między innymi poprzez różnego rodzaju dofinansowania. W 2019 roku Miasto Nowy Sącz otrzymało z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych limit środków w wysokości **2 124 681 zł.**, na realizację zadań określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r., o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zadania realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu.

Lp.	Zadanie	Ilość osób	Wykonanie za 2019 r. w zł.
1	2	4	5
Rehabilitacja zawodowa			
1.	Finansowanie szkolenia, stażów, przygotowania zawodowego oraz prac interwencyjnych osób niepełnosprawnych, poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu SUP.	0	0
2.	Zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy.	1	4 629
3.	Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy.	0	0
Razem		1	4 629
Rehabilitacja społeczna			
4.	Dofinansowanie kosztów działania istniejących warsztatów terapii zajęciowej.	2 WTZ dla 65 uczestników	1 176 240
5.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.	191	186 717
6.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych , w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.	21	105 478
7.	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się .	15	30 059
8.	Dofinansowanie likwidacji barier technicznych .	18	86 906
9.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.	16 944 osoby	20 000
10.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych.	42	39 999
11.	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.	466 osób 1038 wniosków	470 925
12.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych.	1	3 728
Razem		1 763	2 124 681

Największe zapotrzebowanie środowiska osób z niepełnosprawnościami jest na pomoc finansową przy zaopatrzeniu w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz na likwidację barier architektonicznych i technicznych. Wysokie dopłaty jakie musi ponieść osoba z niepełnosprawnościami pomimo dofinansowania z Narodowego Funduszu Zdrowia na podstawowe przedmioty ortopedyczne (oprotezowanie, wózki itd.) przekraczają możliwości finansowe tych osób i ich rodzin. Bez dofinansowania tych zadań ze środków PFRON wiele osób nie byłoby w stanie zaopatrzyć się w niezbędny sprzęt ortopedyczny, a tym samym nie miałyby możliwości aktywnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym. Ogólnie wsparciem objęto 1.763 osoby z niepełnosprawnościami zarówno w sposób bezpośredni jak i pośredni jak np. wspierając organizacje pozarządowe zrzeszające osoby z niepełnosprawnościami.

Miasto w 2019 r., pozyskało środki na wsparcie osób z niepełnosprawnościami przystępując kolejny rok do programu AKTYWNY SAMORZĄD. Celem głównym programu

jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu:

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
- umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie,
- poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji.

W 2019 roku na realizację programu Urząd Miasta otrzymał z PFRON **263 519,50 zł.** obejmując na dzień 31.XII dofinansowaniem 52 osób na kwotę **196 292,90 zł.** Obszary i zadania objęte dofinansowaniem:

Lp.	Zadanie	Zrealizowane wnioski	Wyплаты w zł.
1.	pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania w ramach likwidacji barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym.	11	37 733,10
2.	dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.	2	4 000,00
3.	pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny.	1	6 200,00
4.	pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu.	5	30 737,50
5.	pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.	5	48 179,00
3.	pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.	2	3 622,30
4.	pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.	26	65 821,00
Razem		52	196 292,90

Pozyskano także środki z PFRON w ramach programu pn. „Programu wyrównywania różnic między regionami” na likwidację barier w zakresie umożliwienia osobom z niepełnosprawnościami poruszania się i komunikowania dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Nowym Sączu przy ul. Broniewskiego na kwotę 48.659,55 zł, przy udziale środków z Miasta w wysokości 114.142,54 zł.

5. Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2026 w Mieście Nowy Sącz

CEL STRATEGICZNY

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I ICH AKTYWIZACJA POPRZEZ WYRÓWNYWANIE SZANS W DOSTĘPIE DO EDUKACJI, PRACY, SZEROKO ROZUMIANEJ OFERTY USŁUG I ŚWIADCZEŃ ORAZ DÓBR KULTURY I SZTUKI

Cel szczegółowy I: Doskonalenie systemu wsparcia osobom z niepełnosprawnościami			
Lp.	Zadania	Realizatorzy	Czas realizacji
1.	Diagnoza sytuacji osób z niepełnosprawnościami oraz ich potrzeb.	MOPS, SUP, Urząd Miasta	2021-2026
2.	Promocja i rozwój środowiskowych form opieki m.in. poprzez usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz ośrodki wsparcia dziennego.	MOPS	2021-2026
3.	Organizowanie systemu pomocy prawnej i psychologicznej dla osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin.	MOPS	2021-2026
4.	Promowanie i wspieranie idei wolontariatu.	MOPS	2021-2026
5.	Zapewnienie wsparcia i pomocy dla osób opiekujących się osobami z niepełnosprawnościami poprzez edukację, poradnictwo, tworzenie grup wsparcia, opiekę wytchnieniową.	MOPS, Urząd Miasta Wydział Edukacji i Wychowania	2021-2026

Cel szczegółowy II: Wyrównywanie szans w zakresie edukacji osób z niepełnosprawnościami			
Lp.	Zadania	Realizatorzy	Czas realizacji
1.	Doposażanie placówek edukacyjnych w sprzęt i pomoce dydaktyczne oraz dostosowanie szkół do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami.	Urząd Miasta Wydział Edukacji Wychowania	2021-2026
2.	Analiza stanu zatrudnienia nauczycieli pod kątem kwalifikacji do pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami oraz zatrudnianie specjalistów do kształcenia specjalnego.	Urząd Miasta Wydział Edukacji i Wychowania, Dyrektorzy Szkół	2021-2026
3.	Pedagogizacja rodziców z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z niepełnosprawnościami.	Nauczyciele, Poradnia Psychologiczno- pedagogiczna	2021-2026

4.	Umożliwienie uczestnictwa w imprezach sportowo-rekreacyjno-turystycznych o charakterze integracyjnym dla osób z niepełnosprawnością.	Urząd Miasta Wydział Edukacji i Wychowania, Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej, MOPS	2021-2026
5.	Zapewnianie ciągłości kształcenia dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością na wszystkich poziomach edukacji.	Urząd Miasta Wydział Edukacji i Wychowania	2021-2026
6.	Wspieranie działań w zakresie integracji, wyrównywania szans życiowych i przeciwdziałanie dyskryminacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.	Urząd Miasta Wydział Edukacji i Wychowania, Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej, MOPS	2021-2026

**Cel szczegółowy III:
Aktywizacja osób z niepełnosprawnościami poprzez rehabilitację zawodową**

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Czas realizacji
1.	Rozpoznawanie potrzeb zawodowych poprzez realizację poradnictwa zawodowego i psychologicznego uwzględniającego ocenę zdolności do pracy.	SUP	2021-2026
2.	Realizacja usług pośrednictwa pracy.	SUP	2021-2026
3.	Wspieranie udziału osób z niepełnosprawnościami w stażach, szkoleniach, kursach zawodowych, pracach interwencyjnych.	SUP	2021-2026
4.	Aktywizacja osób z niepełnosprawnościami poprzez rehabilitację zawodową.	SUP, MOPS (PFRON)	2021-2026
5.	Stwarzanie możliwości osobom z niepełnosprawnościami do podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez udział w projektach i programach.	SUP	2021-2026
6.	Wspieranie osób z niepełnosprawnościami w podejmowaniu zatrudnienia, motywowanie do otwierania własnej działalności gospodarczej oraz wspieranie pracodawców w tworzeniu miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami.	SUP, MOPS (PFRON)	2021-2026

Cel szczegółowy IV: Zwiększenie udziału osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym			
Lp.	Zadania	Realizatorzy	Czas realizacji
1.	Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami przyjaznego środowiska poprzez likwidację barier.	MOPS, Urząd Miasta	2021-2026
2.	Wspieranie aktywnego trybu życia osób z niepełnosprawnościami poprzez realizacja programów i zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w oparciu o środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie turnusów rehabilitacyjnych, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.	MOPS (PFRON)	2021-2026
3.	Wspieranie organizacji spotkań i imprez o charakterze integracyjnych, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym i turystycznym, poprzez dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami.	Urząd Miasta Wydział Edukacji i Wychowania, Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej, MOPS	2021-2026

Cel szczegółowy V: Wspieranie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin poprzez system pomocy społecznej			
Lp.	Zadania	Realizatorzy	Czas realizacji
1.	Realizacja wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami poprzez świadczenie całodobowych usług.	MOPS	2021-2026
2.	Planowe i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia bądź odzyskiwania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.	MOPS, SUP	2021-2026
3.	Podejmowanie działań zmierzających do rozwoju pracy socjalnej na rzecz integracji osób z niepełnosprawnościami ze środowiskiem lokalnym.	MOPS	2021-2026
4.	Podejmowanie działań w zakresie zmniejszenia obszarów biedy, wykluczenia i patologii społecznej, stanowiących jedne z przyczyn niepełnosprawności u dzieci.	MOPS	2021-2026

5.	Działania zmierzające do wzmocnienia aktywności społecznej i poprawy jakości życia osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami w podeszłym wieku.	Urząd Miasta Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej, MOPS	2021-2026
----	--	---	-----------

Przewidywane efekty:

1. Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami.
2. Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej.
3. Podniesienie kwalifikacji zawodowych.
4. Integracja osób starszych i z niepełnosprawnościami ze społeczeństwem.

Realizatorzy programu:

Urząd Miasta Nowego Sącza,
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Sączu.

Partnerzy:

Administracja rządowa,
Jednostki i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych,
Organizacje pozarządowe.

Źródła finansowania programu:

budżet Miasta Nowego Sącza,
środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
środki Funduszu Pracy,
środki pozabudżetowe i zagraniczne.

6. Monitoring programu

Za koordynację programu, w tym jego monitorowanie, odpowiadał będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu. Przedmiotem monitorowania będą zadania określone w programie. Wynikiem monitoringu będzie informacja prezentująca postępy wdrażania Programu przedstawiana w formie sprawozdania. Sprawozdanie z realizacji programu sporządzane będzie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w okresach rocznych, w terminie do końca pierwszego kwartału roku następującego po okresie będącym przedmiotem monitorowania. Okresem sprawozdawczym będzie rok kalendarzowy. Odpowiedzialnymi za przekazywanie informacji będą wszystkie podmioty zaangażowane w realizację Programu. Sprawozdania cząstkowe sporządzane będą przez podmioty zaangażowane w Program i przekazywane do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w terminie **do końca stycznia** roku następującego po okresie monitorowania. Monitoring posłuży sprawdzeniu czy Program realizuje założone działania jakie miały zaistnieć w efekcie jego realizacji.

7. Zakończenie

„Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021 - 2026 w Mieście Nowy Sącz” stanowi kolejny dokument strategiczny, który wskazuje konkretne działania, mające na celu poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami z terenu Miasta Nowego Sącza.

Realizacja zadań ujętych w programie w założeniach ma doprowadzić do poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami oraz wyrównywania szans w dostępie do edukacji, pracy i dążenie do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, kulturowym i sportowym. Wspólne działania podejmowane zarówno przez osoby z niepełnosprawnościami, pracodawców jak i instytucje i organizacje pozarządowe działające na rzecz tych osób mogą korzystnie wpłynąć na rozwój lokalnego rynku pracy oraz poprawę sytuacji społeczno-ekonomicznej.

Przewodnicząca Rady Miasta
(-) *Iwona Mularczyk*